

4. BRIGÁDA RYCHLÉHO NAsAZENÍ

„OBRANY NÁRODA“

„TAM, KDE JINÍ NESTAČÍ“

plukovník gšt. Ing. Zdeněk Mikula, MSS
27. 10. 1972

Narodil se v Třebíči, kde vystudoval i základní školu. Po absolvování vojenské střední odborné školy v Martině (SR) pokračoval v bakalářském studiu na Vysoké vojenské škole pozemního vojska ve Vyškově, obor dělostřelecký. Po ukončení studia v roce 1995 nastoupil na pozici velitele čety dělostřeleckého průzkumu 1. dělostřelecké brigády v Jincích. V roce 1996 se stal velitelem průzkumné dělostřelecké baterie. Po reorganizaci AČR vykonával od roku 1997 funkci velitele výcvikové baterie poddůstojníků u výcvikové a mobilizační základny dělostřelectva. Téhož roku zahájil dálkové magisterské studium na Vysoké vojenské škole pozemního vojska ve Vyškově, které ukončil v roce 2000. Poté pokračoval (v letech 2002–2003) studiem praporečnického kurzu na Vojenské akademii v Brně. Po další reorganizaci AČR byl zařazen na pozici náčelníka skupiny palebné podpory divize u 13. dělostřelecké brigády. V následujících letech se zúčastnil dvou zahraničních operací na území Kosova, a to v roce 2004 v kontingentu 4. brn (42. mpr) na pozici náčelníka operační skupiny – zástupce náčelníka štábu 5. československého praporu – a v roce 2006 na pozici staršího důstojníka plánování operací na velitelství mnohonárodního úkolového uskupení Střed. Od roku 2007 vykonával funkci náčelníka zpravodajského oddělení u 13. dělostřelecké brigády. V letech 2007–2009 zastával v rámci zahraniční operace na území Iráku pozici náčelníka výcvikového týmu specialistů u Výcvikové mise NATO v Bagdádu. Po návratu ze zahraniční operace byl přemístěn do posádky v Pardubicích na funkci náčelníka štábu 131. smíšeného dělostřeleckého oddílu. Zde od roku 2009 vykonával funkci zástupce velitele oddílu. V roce 2010 přešel ke 4. brigádě rychlého nasazení na pozici náčelníka operačního odboru a od roku 2011 vykonával funkci velitele 41. mechanizovaného praporu. V letech 2011–2012 byl v pozici velitele 3. jednotky OMLT nasazen v zahraniční operaci na území Afghánistán. Dnem 1. 10. 2014 byl jmenován do funkce náčelníka mechanizovaného vojska na sekci rozvoje a plánování schopností Ministerstva obrany a povýšen do hodnosti plukovníka.

Mimo zavedení kolových vozidel Pandur II se jednotky Armády České republiky začaly v roce 2011 přezbrojovat na nové ruční zbraně, kterými byly útočná puška CZ 805 A1 a karabina CZ 805 A2. Šlo o nové základní zbraně jednotlivce. V tomto období přichází do čela 41. mechanizovaného praporu podplukovník Ing. Zdeněk Mikula. „Ve své podstatě jsem byl u 4. brigády rychlého nasazení nováček, a tudíž jsem měl trochu složitější situaci. Přišel jsem úplně zvenčí, ne-

byl jsem u brigády předtím, i když jsem s brigádou strávil některá cvičení. Pozice byla složitá v tom, že vojáci nevěděli, co ode mě čekají, byl jsem pro ně velká neznámá. Naopak já jsem měl svým způsobem volné ruce, neměl jsem na nikoho vazby a vůči nikomu závazky, nikomu jsem nic nedlužil. Svá rozhodnutí jsem mohl činit jenom podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Co se týče štábu praporu, nemyslím si, že by tam někdo vybočoval. Štáb byl na určitém

plukovník Oldřich Talášek

18. 12. 1909 – 21. 3. 1983

Pocházel z Lazců u Olomouce. V letech 1922–1929 studoval na reálce v Olomouci a poté navštěvoval roční abiturientův kurz při tamní obchodní akademii. V letech 1931–1933 vykonával vojenskou prezenční

službu u pěšího pluku 16 v Rožňavě (v mezidobí absolvoval školu na důstojníky pěchoty v záloze v Olomouci) a pak se v říjnu 1933 stal frekventantem Vojenské akademie v Hranicích. Po jejím absolvování byl v červenci 1935 přidělen k cyklistickému praporu 2 v Olomouci (později Frýdku), kde prošel funkcemi velitele cyklistické a zákopnické čety, automobilního důstojníka praporu a velitele autokurzu. Již v březnu 1939 se zapojil do odboje v Obrně národa, podílel se na shromažďování zbraní a převádění čs. vojáků za hranice. Po zatčení svých bratrů, pplk. gšt. Jaroslava Taláška a mjr. gšt. Vladimíra Taláška (popraven 19. 8. 1942 v Plötzensee), musel v únoru 1940 uprchnout za hranice. Tzv. jižní cestou dorazil na konci března 1940 do Francie a v Agde nastoupil službu u 1. čs. pěšího pluku, s nímž se zúčastnil bojů na Marně, Seině a Loirě. Po porážce Francie odjel do Velké Británie, kde působil u 1. pěšího praporu 1. čs. smíšené brigády (nejdříve jako velitel roty, poté jako dopravní důstojník a nakonec velitel čety OPL). Od listopadu 1942 do července 1944, kdy byl odeslán do SSSR, byl zařazen u Zvláštní skupiny D v Londýně. Na počátku září 1944 byl prezentován v Sadaguře a přidělen ke 2. čs. samostatné paradestantní brigádě v SSSR, a to jako zástupce velitele týlu, později velitel týlu. S brigádou se zúčastnil bojů na přístupu k Dukle a poté s ní odletěl na Slovensko. Po potlačení SNP ustoupil spolu s ostatními do hor, ale 1. 12. 1944 byl v Hornej Lehotě zajat příslušníky Hlinkovy gardy, kteří ho v Banské Bystrici předali gestapu. V únoru 1945 byl převezen do zajateckého tábora v Kaisersteibruchu u Vídně, kde ho v dubnu 1945 osvobodili Američané. Od srpna 1945 působil ve Vojenské akademii v Hranicích jako vedoucí skupiny tělovýchovy. Dnem 1. 10. 1947 byl ustanoven velitelem pěšího praporu 71 (výsadkového) v Zákupích. Funkci vykonával až do konce srpna 1951, kdy byl, jako novému komunistickému režimu nespolehlivý, z armády propuštěn. Pracoval poté jako traktorista, pomocný dělník, topič, skladník, tavič a provozní technik na nejrůznějších místech republiky. Zemřel v úplném zapomnění v Olomouci. Po listopadu 1989 byl posmrtně rehabilitován.

Myšlenkou zřídit výsadkové vojsko se československá armáda zabývala již před druhou světovou válkou. Inspirací byly poznatky získané v Sovětském svazu a poté i ve Francii. Během roku 1937 byly shromažďovány dostupné informace o letecké pěchotě, jak se tehdy vojenské paradestantní oddíly v různých evropských armádách nazývaly. Pozornost se soustředila na získání zpráv o síle, výzbroji, stavu, organizaci a názorech na praktické použití výsadkových jednotek v možné budoucí válce, a to zejména ze zemí, jako je Sovětský svaz, Itálie a Francie. V létě 1938 se hlavní štáb rozhodl přikročit k praktickým opatřením. Iniciativu se ujal III. odbor, kde byla 17. června 1938 zpracována základní rozvaha. Předvídala se v ní nutnost výcviku parašutistů v čs. armádě pro destruktivní úkoly – zatím v síle jedné čety, složené z vybraných dobrovolníků, s tím, že její výcvik bude zahájen v roce 1939. Výsadkové jednotky čs. armády měly být zřejmě součástí letectva jako v SSSR a Německu. Prozatím měla být vycvičena v seskoku padákem pouze jedna četa o třech družstvech. Nábor měl proběhnout z dobrovolníků, kteří již v armádě působili. Vše přerušila mobilizace v roce 1938. Po demobilizaci sice organizační práce v rámci výsadkových vojsk pokračovaly, ale na konci února 1939, z dů-

vodů nátlaku Německa na značně oslabené Československo, byly výcvik a příprava parašutistů zrušeny. Během druhé světové války sice vznikla československá zahraniční armáda, jež měla v Sovětském svazu v roce 1944 vybudovanou 2. paradestantní brigádu, ta však v rámci bojů nebyla vysazena výsadkem, ale byla letecky přepravena na Slovensko, kde se zapojila do bojů v rámci Slovenského národního povstání. Účinné se však ukázaly výsadky, jež byly do okupované země vysílány z Velké Británie. Mezi nejúspěšnější patřil desant *Anthropoid*, jehož příslušníci rtm. Jan Kubiš a rtm. Jozef Gabčík zlikvidovali zastupujícího říšského protektora, SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha. K úplné realizaci vybudování výsadkových jednotek bylo přikročeno po skončení druhé světové války. Až do roku 1947 byly zpracovávány studie použití výsadkových jednotek. Ty vycházely z válečných zkušeností a poznatků i z praktických možností, které se osvědčily u čs. jednotek. V podstatě šlo o dvě linie vývoje: vytvořit operačně-taktickou jednotku na úrovni brigády, nebo klást důraz na použití malých skupin, diverzně-sabotážních, jako obdoby úderných jednotek jiných armád. Po znovuoobnovení čs. armády začala generalita v říjnu 1947 formovat Pěší prapor čs. parašutistů 71

v Zákupích u České Lípy, jehož prvním velitelem byl mjr. Oldřich Talášek. Současný 43. výsadkový prapor v Chrudimi tak nepřímou navazuje na Pěší prapor čs. parašutistů 71 v Zákupích. Chrudimští výsadkáři přímo navazují na 71. úderný výsadkový prapor, který v říjnu 1987 v Chrudimi vznikl. Jeho čestný název zněl až do září 1989 71. výsadkový úderný prapor „národního hrdiny Jana Švermy“. Útvar se poté změnil na 71. úderný výsadkový prapor a existoval tak až do října 1991, kdy se znovu změnil, tentokrát na 71. prapor rychlého nasazení, nesoucí již nový čestný název – 71. prapor „Československých parašutistů“. V této podobě vydržel až do roku 1994, kdy se transformoval na 43. mechanizovaný výsadkový prapor. Jeho dnešní organizační struktura se skládá z velitelství, velitelské roty, 1., 2. a 3. výsadkové roty, roty zbraní, roty logistiky a obvazistě. Praporu byl propůjčen čestný název „Československých parašutistů“

v životě nějakou situaci, která ho vede k závažným rozhodnutím. Mě ke vstupu do aktivních záloh vedly především osobní důvody, které se dále vázaly na vlastenectví, respekt, úctu, hrdost, získ nových zkušeností a motivaci překonat své limity. Díky tomu, že mi rodina byla oporou, se mi podařilo skloubit jak studium na vysoké škole, tak samotný výcvik. Svě rozhodnutí vstoupit k 42. mechanizovanému praporu beru jako jedno z nejlepších a každý výcvik je pro mě velkou motivací k další seberealizaci. K praporu jsem nastoupila začátkem roku 2018 jako svobodnice na pozici střelce a již na podzim jsem byla pověřena funkcí velitele družstva, kterou vykonávám dodnes. Práce v družstvu hodnotím velice kladně, jelikož je to pro mě prostor pro získání nových zkušeností a využití vlastních dovedností. Dále bych je chtěla v budoucnu rozvíjet a uplatňovat jako profesionální voják. Podle mého názoru si ženy u bojových jednotek své místo jistě najdou. Důležitá je fyzická příprava a zapadnutí do kolektivu. Myslím si, že jako jednotka tvoříme dobrý a bezproblémový kolektiv, se kterým jsem nikdy neměla žádný problém.

Z pozice velitelky družstva se snažím pohlížet i na to, že nevelím jen vojákům, ale také lidem, kteří ve svých pracích sedí na vyšších postech, mají vystudované vysoké školy a mnohem více životních zkušeností. Proto si myslím, že mě okolí vnímá pozitivně a nemá tak se mnou problém ani na velitelské pozici. Díky AZ jsem poznala, co je opravdová práce v kolektivu, co znamená respekt, úcta a disciplína. Také mi dala spoustu přátel, na které se mohu vždy obrátit a spolehnout. AZ mi dala možnost připravit se bránit svou rodinu a vlast, ale také mi poskytla podmínky pro mé budoucí povolání profesionálního vojáka. Není vždy lehké skloubit školu, práci a účastnit se všech výcviků. Mně se zatím vše daří, ale ne všichni v jednotce si to mohou dovolit, a tak občas musí obětovat svou dovolenou a volné chvíle s rodinou. Proto jsem na svou jednotku hrdá – jak na výcvikovém poli, tak v civilním životě.

V rámci našich cvičení nám 42. mechanizovaný prapor ze své bohaté praxe předává maximum zkušeností, které jsme jako aktivní záloha schopni v nám přiděleném čase vstřebat. Je pro nás čest sloužit v jedné z nejlepších jednotek AČR a jsme hrdí, že můžeme být příkladem pro naše děti a aktivně se podílet na bezpečnosti a závazcích naší země.“

